

INMUGURI

Revistă Literară-Artistică-Socială

Director : Prof. Dr. VIRGIL TEMPEANU

Redactor :
Mihail D. Havriș
FĂLTICENI

I N M U G U R I R I

Revistă Literară-Artistică-Socială

Prețul abonamentului la revista „Inmuguriri” pe un an 40 lei. Pe jumătate de an 20 lei.

Rugăm plătiți abonamentul la timp pentru ca să putem apărea regulat.

In numărul viitor vom recenza toate cărțile și revistele sosite la redacția revistei.

Cu numărul viitor al revistei vom sărbători și noi, cinci ani de apariție a revistei.

Rugăm pe toți prietenii, colaboratorii și corespondenții revistei, a ne trimite din timp material— articole, poezii, impresii, amintiri despre Folticeni, despre oamenii cari au trăit și trăesc încă, cât și recenzii și informații cari ar interesa pe cititorii noștri.

La moartea lui Octavian Goga *)

Marți, 10 Mai, când „oștile cu coifuri de aramă și roibii cu „aur pe căpestre” treceau mândri prin fața „Craiului tânăr”, scâlțați în soare, se îndrepta, ce coincidență! prin codri bătrâni cari grăiau de „răzbu-narea veacurilor umilite” tristul convoi, care ducea, pentru ultima dată spre inima Țării, pe Octavian Goga, poetul care a pregătit marea sărbătoare a Românilor.

Iar cerul care fusese senin atunci când a privit această strălucită sărbătoare, l'a primit turburat și plângând pe poet, seara, ca în poezia sa „Mortuăst” :

Sus, soarele, cocon de-apururi tânăr,
Opritu-s'a în drumul lui pribelnic,
Și'nfricoșat de vestea unei vase
S'a întnecat și, în adânc de mare
Muiatu-și-a pleoape tremurând ;
Și zvon pe largi pustietăți de apă
Și geamăt lung pornitu-s'a prin codri ;
Infiorate frunzele mureau,
Iar chipul clar al lacului — oglindă
În clocote cernitu-și-a seninul,
Când vântul, crainic vestitor de groază,
Gemea nebun, din tulpnice de-aramă,
Vestind : Jăliți ! Poetul Re'nvierii
E mort !
Și zările și codri răsunaț'au :
E mort ! E mort !

Căci azi, la ora aceasta, când ne adunăm pentru pioasă reculegere, poetul pornește mort de tânăr, căzut ca un stejar trăsmit, jelit de-o țară întreagă, drumul cel din urmă, nu spre uitarea hărăzită muritorilor de rând, ci spre Panteonul românesc.

Căci el, trubadurul întârziat în vremurile noastre, n'a luat lira să cânte simțimante personale, orcât ce frumoase, căutând numai impresia frumosului pur, călăuzit de capricii estetice ca alții, făcând, deci, literatură de dragul Artei numai; ci a coborât Carpații la noi, ca atâți alți Ardeleni, să ni aducă suflet nou, să ni trezească noi idealuri. A avut, până la urmă, altă concepție despre menirea poetului : el nu trebuie, în vremuri de prefacere să lapede legăturile cu neamul care l'a născut, să cânte numai „wie der Vogel singt”, ci, când e nevoie, să

Cuvânt ținut corpului profesoral și elevilor Liceului „A. Vlaicu” București.

îmbrăce zalele și să încingă spada, devenind luptătorul și profetul altor vremuri.

Născut în satul Rășinari, la 1881, fiul unui învățător devenit apoi preot, care avea însuși talent de povestitor, trăgându-se din păstorie de pe Târnave, învățând la Sibiu și Brașov, apoi la Budapesta, și Berlin, luptând ca ziarist la „Tribuna”, Goga cunoaște, mai bine de cât oricare altul, starea fraților săi ardeleni. Știa că numai în România liberă va putea găsi sprijin pentru ei și tânăr, la 20 și ceva de ani, vine în București, cu sufletul plin de speranțe.

Aici găsește însă atmosfera pesimistă, plângăreată — de renunțare, creată de imitatorii poeziei lui Eminescu.

În lumea această fără vlagă, răsăr, ca o revelație și înviorare, poeziile tânărului ardelen de 24 ani, intitulate așa de modest „Poezii” (1905). Ele aduceau alt sentiment, alte subiecte și altă limbă, decât acelea ale mediului bucureștean de acum 30 ani. Apăruse poporului românesc Heroldul desrobirii, care aducea înviorarea sentimentului național; apăruse poetul care cânta pe viitorul ostaș al *acestei desrobiri; țăranul, țăranul* ardelen; și aducea limba acestuia, curată ca isvorul în locul limbei noastre franțuzite de atunci) ușor intelectualizată prin mlădieri de stil cronicăresc și biblic.

Aducea, mai des, suflet clocotitor, temperament de luptător, aprig, pasionat, de un iredentism aproape sălbatec, plin de vulcanică energie, care a ars până la distrugere trupul cel pușintel. Și în Bucureștiul elegant, cu ochii spre metropola lumii, el, strănepotul mocanilor de pe Târnave, îndrăzni să cânte pe țărani lui, rămași acasă: cari:

Frați buni ai frunzelor din codru,
Copii ai mândrei bolți albastre,
Sfințiți cu lacrimi și sudoare
Țărâna plajurilor noastre.
Din casa voastră, unde'n umbră
Plâng doinele și râde hora
Va străluci odată vocanii
Norocul nost'a tuturor.

(Plugarii)

Și mirare! Acest București atât de hulit de literatură, l'a înțeles pe poet. Căci el spune *simplic și sincer, frumos și cald* durerea fraților lui iobagi. Și oricine'nțelege.

Poezia lui era adevărată monografie sufletească a satului ardelenesc. Iată-l pe bătrânul preot — apostol:

Norodul a cuprins podmolul
Lângă frăgarul din uliță;
De cărja sprijinit răsare
Bătrânul preot la porțiță...

Atâtea patimi plâng în glasul
Cuvîntătorului părinte
Și-atîta dor aprind în inimi
De clipa răzbunării sfînte !

Bătrânul mag. î alță fruntea
Ce sfânt e graiul gurii sale !
Din el va răsări norocul
Acestui neam sfârșit de jale !

(Apostolul)

..... feciorii strâng prășeaua
Cuțitului din cingătoare.

Sfielnică-i bătaia.

Iată-l pe învățător și tînăra învățătoare, „domnișoara dăscăliță” făcliile naționalismului românesc ; dar, mai ales, iată-l pe profetul celor viitoare, lăutarul păstrător al cântecului românesc și cîntărețul suferinții. Aceste figuri capătă, în poezia lui, înțeles simbolic și rămân ca niște fresce veșnice pe bolta templului ridicat de poet plugarilor lui.

Și să cînți un cîntec, Laie,
Cum să cînta în sat la noi,
Cînd se tînguie ciobanul
După turma lui de oi !
— Bland zămbire-ar Milostivul ;
Iar din geana lui de-argint
Lacrimi ar cădea 'n adîncul
Norilor de mîrgărint.
Mi s'ar stînge—atunci necazul
Ce de mult ne petrecea ;
Între stelele de pază
Am avea și noi o stea

Poezia lui nu plînge de descurajare, ci plînsu-i cere *răzbunare* pentru cei obidiți. Și Natura, la el, ia parte la zbuciumul neamului întreg, ca în poeziile „Oltul” și „În codrul”.

Această natură nu e descrisă romantic ca la Eminescu, nici vesel sa la Coșbuc, ci e *înfuriată* : În poezia „În codru :

Departé s'a aprins un fulger,
Lovind în coasta ta năpraznic,
Și 'n tot hotarul tău mânia
Și-a început pîgînul praznic.
E-al răzvrătirii noastre tunet !
Și 'n neagra ta cutremurare,
Atâtea veacuri umilite
Își gem strivita răzbunare. [În codru].

Din toate poeziile lui reiese că el e cântărețul *vlttorului*, nu al *trecutului*; al *sperării*, nu al *dezolării*.

Plănsul lui cere faptă. e dinamic. E cântărețul mesianic al țărănimii și al Unirii românești.

È cel mai reprezentativ liric al sănătosului curent sămănătorist. Acest curent năzuia să creeze o literatură *națională*, bazată pe *tradiția* românească, mult puțină cât este, înfigându-și rădăcinile în viața însăși a poporului, redând ființa lui aparte — apropiindu-se cu dragoste de țaran, stărnind încredere în puterile vltale ale acestui popor, alegând subiecte naționale, dând drum liber poeziei poporane.

Poate fi oricât de mult învinuit de unilateralitate acest curent; e însă românesc, înfățișează singura cale cu puțință pentru ca lit. noastră să contribuie cu nota-i specifică la lit. universală.

Nu era, firește, mișcare nouă, ea se sprijinea pe curentul „Daciei Literare” și pe ideologia politică a lui Eminescu; dar venea la timpul oportun. De aceea a prins și s'a lășit în Ardeal, unde apare fratele Sămănătorului „Luceafărul” (1902), care afișează acelaș program, leapădă latinizarea limbii, se apropie sufletește de Regat și pregătește astfel Unirea. Acelaș lucru îl îndeplinește în Bucovina *Junimea Literară* (1904) a profesorului I. Nistor.

Era firese ca, față de preocupările acestea ale poetului, lirica subiectivă să rămână pe al doilea plan. Ea este însă tristă, dureroasă, ca în poeziile: „Invins”, „Solus ero”, „Părăsit etc.

Sufletul simțitor al poetului învăluia durerea într'o simpatie egală, omenească, orideunde ar fi venit, chiar de la cei pe care în viața politică, li combătea.

E semnificativă în această privință „poezie «Cade-o lacrimă».

În han e veselie, căci s'au întors feciorii din cătănie, hangiul evreu își numără, la lumina lunii, banii.

Doar la geam stă singurică
 Fața Jidovului, Ida,
 Cu ochi verzi ca leușteanul,
 Cu păr roș ca cărămida.
 Cade-o lacrimă din ochii
 Leneș prelingând fereastra...
 — Suflet obidit și singur,
 Ce mai cași pe lumea asta ?

Contrastul dintre chiot și lacrimă, lacrima mută, vorbește mai plastic decât orice tânguire răsunătoare. Trebuie apoi, privind-i opera viitoare, volumele: „*Ne cheamă pământul*”, „*Din umbra zidurilor*” și „*Cântece fără țară*” să facem constatarea că și Goga, ca și ceilalți

ardeleni: Coșbuc și Iosif, n'a câștigat, ca poet, venind la noi. Latură socială și lirică filosofică cuprinde tot mai mult târâm în aceste volume.

Goga cel autentic și nou, Ardeleanul neprefăcut și pur rămâne tot în «Poezii». Temperamentul său năvalnic, bătaios îl face admirabil ziarist; îi inspiră piese de teatru, îl mână în politică. Simția în el puteri uriașe, în stare să ridice o Țară nouă. S'a convins însă că poeziei îi e dat să exprime frumos credința tuturor și că înfăptuirile le săvârșesc alții. Dar a căzut luptând, în platoșe, cu ochii spre ideal, poetul „pătimirii noastre” și „drept vestitorul apostol al unei vremi” care-a venit. Se roagă el Dumnezeuirii:

Dim valul lumii lor mă smulge
Și cu povața ta n'țeleaptă
În veci spre cei rămași în urmă,
Stăpâne, văzul meu îndreaptă...
Dă-mi cântecul și dă-mi lumina
Și zvonul firii 'ndrăgostite;
Dă-i raza soarelui de vară
Ploapei mele ostenite! [Rugăciune].

Și Domnul ascultatu-i e rugarea: i-a dat în viață cântecul pentru cei rămași în urmă și acum, ostenitel lui pleoape: lumina.

Virgil Tempeanu

A'NFLORIT UN LILIAÇ

Mi-a înflorit la geam un liliac,
Așa cum a'nflorit sub însesare
Iubirea noastră'n cînt de pitpalac,
Pe-o margine pustie de cărare,

Tot ramul e încins într'o văpaie
De-aștia violeță fulgure...
—Balsam sfînit îmi picură'n odase
Și adoarme-a dorurilor tînguire.

Coboară snopi de aur în livadă,
Să soarbă dulci mîsme din potire;
—Pe unde ești!—vor ochii-mi să te vadă,
Să-ți foarne'n suflet rouă de tubire.

Tăcut pornește-o leneșă ninsoare
De seamă roșă'n calmă adiere;
—Din luminușii o priveghețoare,
Trimite înn cucernic de'nviere.

Dimitrie Danciu

T O A M N A

Trecu pe la poartă
cu foamna o moartă.

Mergeam toți a lene;
pe drum era glod;
sfăteam în nesimțire
cu gîndul nerod.

Și nimeni nu plînsese;
convoiul trecu;
azi, foamna din mine
ce tristă-mi păru...

George Chlopina

A N O T I M P

Arde toamna în amurg
și a pornit un vînt peste frunzi de coline;
frunzele, în rîuri mici, din vîrfuri curg
peste toate toamnele din mino.

Pe girle arborii numără banii —
aramă scuturată'n vînt,
cum cineva mi-ar socoti și mie anii
cari putrezesc în cuiburi de pămînt.

În pădurile de freamăt prelung
cerbii anilor tineri s'au ascuns;
și stăruie de-asupra stea cu fulger lung
anotimp și vîrstă gata de străpuns.

Ghedeon Coca

Versuri pentru tine.

Întorci în biografie întâia oară,
Ar trebui să-ți privești în creștetul oglinzii aducerea amînte
Căci mîne mireazma sînului tău sperios de căprioară
Va alăpta în cupele mîinii primăvara ferbînte.

Aici stă trecutul meu peste desnădejde joc stîns ;
Te aștept să-ți lași buzele-ți sîngerate pe frunte
Nici o șoaptă sub panglica amintirilor-punte,
Nici o umbră sub sprîncenale amețite de plîns.

Se destramă din zăbala amară a mugurilor rod
Cînd în amiază ciresile luminii joacă în aer horele
Cîte un pic— sună mai aproape orele
Și sub inima ța, bucuria cărnurilor, prigorile.

Întoarce te mie, mai pe aproape, să mă scol
Din amorțirea care paște peste gândurile mele durerile,
Se destramă din secera lunii hulubii așteptărilor 'n stol
Și din hanurile nopților—vegherile—.

D. Loghin

C A N T E C T R I S T

Prin pustiul parc al vieții mele,
Au crescut pusderie de spini.
Și de sunt și visuri, peste ele,
N'ai putea un zămbet să-ți anini !

Trăiul meu, privești grozavă,
E țesut din fire de destin.
Din cea mai puternică otravă,
Îmi găesc mereu paharul plin.

Îmi trăesc uritele minute,
Ca să-mi derutez destinul laș.
Din pădurea gândurilor mute
Mă trezește larma din oraș

VĂSILE COBAN

Traducerile

În jurul traducerii lui Eminescu în nemțește a d-lui Prof. Richter (premiată de Academie) s'a iscat vie polemică de presă. Ne-am spus cuvântul la „Prietenii Istoriei Literare“: 1) Eminescu își așteaptă încă traducătorul în limba lui Goethe. Pe noi ne interesează traducerile, căci ele alcătuiesc unicul mijloc de expansiune culturală, limba noastră ne având pretenție de universalitate—și au alcătuit în trecut (epoca Eliade), alcătuiesc și azi, principalul instrument de îmbogățire a culturii proprii.

Nu ne putem îngădui suficiența Francezului, care, prin glasul lui Montaigne, disprețuia pe traducător, persiflându-l cu ironia specific franțuzească: «Cine traduce, nu va fi tradus». Prin traduceri literaturile se universalizează, iar wulțimea operilor traduse dintr'o literatură, indică măsura în care poporul respectiv își dă obolul la sporirea spiritului uman. Și indicele nostru spiritual este, în această privință, foarte anemic. *Din punctul acesta de vedere salutăm încă o traducere din Eminescu.*

Tălmăcirea-creație este însă altceva. Pe aceasta trebuie s'o încurajăm cu orice preț. Traducerile, pe tărîm religios mai întâi, au alcătuit izvorul prim cultural al multor națiuni. Coressi la noi, ca și Ulfilas, Notker și Luther la Germani, au fost îmbolditori și creatori de limbă unitară. În privința traducerilor este bine să cercetăm Istoria literaturii germane, de străveche tradiție. Germanii sunt poporul care a prețuit și prețuiește cel mai mult acest instrument cultural, căci lui îi datorește începuturile culturale. Ei cei dintâi văd în traducere *artă grea*, care cere deplină măiestrie, perfectă stăpânire a limbilor respective, adâncirea intenției, specificului psihologic, al individualității originalului, a epocelor diverse etc.

1) Comunicarea a apărut în «Revista Germaniștilor Români» anul VII. 1

Traducătorul poate depăși originalul, lucrându-l, luându-l ca *pretext* pentru o nouă *creațiune*. Așa face Luther, care nu traduce, ci creiază operă nouă.

Nicăiri, nu avem pildă mai grăitoare despre însemnătatea traducerii, ca în Germania sec. XVIII, când literații pornesc activitate intensă pentru tălmăcirea classicilor, la care participă toți maștri artei poetice germane. Să pomenim pe Voss cu nemuritoarele traduceri din Homer; pe Schiller cu traduceri din Eneida; Goethe; pe Rückert cu tălmăcirii din indiană, arabă și persană, redînd cele mai fine nuanțe ale spiritului oriental; (adevărate probe despre polaritatea limbii germane); pe Tieck, care traduce din italiană și spaniolă; pe Schlegel, Gries, pe Romantici, cari au revărsat literatura mondială asupra limbii lor; pe impresionistii, cari redau specificul, culoarea și tonalitatea timpurilor și popoarelor diverse; azi pe Rilke și St. George care a tradus magistral pe Mallarmé și Verlaine etc. etc.

Numărul traducerilor artistice la noi e limitat: Murnu, St. Iosif, poate Oreste etc. Să nu fie și acesta un semn? Că puterea noastră de reacțiune față de bunul cultural strein e încă slabă? Că mijloacele noastre de exprimare, cari să redea cuprinsul și forma acestui bun strein, nu sunt încă fixate și n'au destulă flexibilitate? Că nu e chiar ușor să trezești la nouă viață, în limba ta, opera streină?

Să nu disprețuim, deci, traducerile, socotindu-le opere de mîna doua! Să ne îngrijim, mai ales, de tălmăcirile în limbi străine ale operilor de valoare românești. Căci e păcat ca genialul Creangă să n'aibă încă traducere germană. (Am propus să-l traducă în *plattdeutsch*). De-ar fi modestia care ne oprește să nu ne arătăm străinilor!

Dar este nepăsarea și lipsa unei munci metodice.

Iată datoria Academiilor și a Fundațiilor culturale!

Virgil Tempeanu

Petruță, fată crescută la țară.

Petruță, fată de țăran,
Se opri ploaia din ropotit pentru frumusețea
ta,

Rămase cerul albastru cum îți este basmaua,
Uite, nu se mai vede pe el nici un nor
Și de bucurie se 'ncinse cu brâu tricolor.
Nu vezi ce frumos cade înserarea pe râu ?
Soarele mușcă flămând din muchea dealului
Și trimite razele să lumineze coborișul malului.
Să prefacă apa Jiului în argint viu.

Petruță, fată de țăran.

Dece îmi furași inima și pleci în sân cu ea?
Pleci, cum pleacă ziua cu lumina și cu soarele.
Când m'o cuprinde dorul de frumusețea ta,
Am să viu să-mi spal în Jiu picioarele
Când vii tu cu vitele în adăpat și când sca-
pătă soarele

Am să mă uit să te mai văd iară,
Să te 'ntreb cum te cheamă și tu să-mi răs-
punzi ca atunci :

Să privesc cum ți se oglindesc în ochi râuri
și lunci,

Petruță. fată crescută la țară.

Mircea Georgescu

E U

Sunt antiteza tinereții, de când m'a dezghiocat
lumina pe țărnul noei generații.

În alte secole a vieții, în mine a trăit țărâna în-
bunită de păcate ;

Deacea nouă, mi-s vechi cu toate..

Când mă iubeam cu fiii Evei, pe-un umăr primitiv
de munte, aveam cosițele de aur.

Când am venit la voi prin Faur, îmi răsări păr
alb în frunte.

De-acea, dragoste păgână, te cat flămândă ca
șacalul, de-acea-m istovit de dor ;

Hei, hei,.. eu sunt așa bătrână și-așa de iute am
să mor !!!

TANA MUGUREL

Nu-i poate nici un cântec

Nu-i poate nici un cântec
Atât de clar să-ți spună
Cum orele 'n descântec
Tristețile mi-adună.

Port liniștea în mine
Ca marea fluvii vaste
Și amintirii caste
Duc rodul lirii liue.

Vreau chipul să-ți rămână
Neșters de timp în carte —
La fel ca o fântână
De dincolo de moarte.

GEORGE VAIDA

P R I M A V Ă R A

Purtând brândușe la cosită,
plăpânda florilor domniță
s'a coborât din cer, pe plaiuri,
cu cântece și cu alaiuri.

Mereu mai tânără, mai blondă,
poetică și vagabondă,
în ochi-i mari, de visătoare,
ea mi-a adus atâta soare!

Mă 'mbată frageda-i lumină
și inul vieții în surdină.
Cireșii se 'ndoesc sub floare
și e parfum și-i sărbătoare...

Lângă-o fereastră 'nsurățele,
sprintare, două rândunele
urzesc un cuib să-și scoată puli,
cum râd de graba lor, gutuii!

Ionel Crețianu

S C R I S O A R E

Și 'n primăvara cu flori încerte și călduri
Lumină pentru vis dai brațelor pe drum.
Indemnul îmi aruncă somn din păduri
Și sufletul adoarme în vers și'n scrum.

Și după fiecare mers în străzi ori în vis
Columnă, dormi lângă mine; la picioare
Străjue un ger pentru oglinzi închis
Și simt un gând rătăcit, ca o floare.

V. Spiridonică

„Camaraderie“ și... humor

Elevul fruntaș Trabucovici, din bateria II-a a școlii militare de artilerie dela Craiova era fericit ori de câte ori i se prezenta ocazia să povestească, — tuturor celor ce-aveau vreme să-l asculte, — întâmplarea depe urma căreia fusese pedepsit cu zece zile carceră și mutat disciplinar în corpul său de origină, cu pierderea dreptului de a se mai prezenta la examenul de sublocotenent în rezervă.

Cum, însă, întâmplarea e mai mult comică decât tragică n'am putut... pricepe nici până azi motivul pentru care fruntașul T. T. R. Trabucovici părea atât de dezolat când evoca... „gafa camaradului“, care l-a făcut să piardă posibilitatea obținerii gradului, — încă ispititor, — al sublocotenentului rezervist.

* * *

Era după amiază, pe la orele patru și ceva.

La unul din geamurile „mobilizării“ apăru capul înmonoclat al „șefului“, maior simpatic și, mai ales, cu aptitudini de moralist, strigând:

— „Gornist!“

— „Ordonafi!“

— „Sună sergenții de zi!“

— „Ta, ta, ta, ți; ta, ta, ta, ți“...

În câteva minute numai sergenții de zi pe baterie se adunaseră „în linie“ și... „așteptau ordine“.

— „Intâia?“

— „Zent!“

— „A doua?“

— „Zent!“

— „A treia?“

— „Zent!“

După obiceiul „apel“ maiorul dădu ordin să se adune regimentul.

Sergenții de zi se întrebau în drum spre baterii:

— „Dece o fi adunând dom'maior regimentul?“

Dar nu era timp pentru parlamentări.

Ordinul trebuia executat cu cea mai desăvârșită proptitudine c'apoi... Și știau «băieții» că maiorul „nu e dus de multe ori la biserica“, deși era singurul ofițer cu adevărat iubit și stimat... și de inferiori.

Cum, însă, ordinul de adunare a regimentului nu poate fi decât în legătură cu «*ordinul la raport*» apărut cu trei ore înainte, se bănuia că trebuie să fie vorba de... „chestia domnului elev Trabucovici, cari o vinit numai di-un fârtai di vreme dila școala di antilerle dila Craiova».

Și într'adevăr așa era.

* * *

Regimentul, adunat în careu, aștepta sosirea colonelului.

La apariția acestuia se comandă „*onorul*” și după inevitabilul «*raport*», colonelul cu vocea-i puternică și cu siguranța omului ascultat cu sfințenie și «*frică*» puse «*trupa*», — de astă dată «*oficial*» — în curent cu... «*chestia*» fruntașului T. T. R-ist Trabucovici.

* * *

La drept vorbind «*chestia* era o simplă „gafă... camaraderească”, de care superiorii se... se formalizaseră pur și simplu: gratuit, sancționând, poate, cu prea mare asprime, în orice caz cu o exagerată conștiințiozitate.

Totuși, — ce e drept e drept, — fruntașului T. T. R-ist i se datora o mare parte din vina, depe urma căreia avea de suferit, întrucât datorită firii sale nu putuse evita a nu „fi luat peste picior” de ceilalți camarazi, cari într'o bună zi s'au întrecut prea de tot cu gluma.

Anume?

Elevii «*ca să fie mai aproplați de școală*», petreceau după amiezele libere în localul: „*La pionerul vesel*” din imediata apropiere a școlii, unde Trabucovici sacrifică de fiecare dată câțiva „*poli*” pentru... «*amicil*» ce-i consolau durerea provocată de multiplele „*bucăți*” ce i le făceau «*bățești*».

În realitate era vorba de fata cârciumarului, o bonetă cu ochi câprui și cu priviri cari te fermecau... și elevul fruntaș Trabucovici,— între noi fie zis, — sacrifică «*polii*» de dragul fetei.

Dela o vreme, însă, — nu se putea preciza motivul, deși... „*atoștătorii*” pretindeau că se afla «*în pană*», — elevul fruntaș nu mai lăsase nici un ban „*La pionerul vesel*”.

Descoperise o cofetărie, pe aceeași stradă și... retras acolo gusta din plin... farmecul fetei cârciumarului.

Motiv de îngrijorare, în special pentru cei «*ce-l plleau*» regulat.

Cum, însă, până în cele din urmă „*bățeștii*” au aflat și refugiu cât și motivul acestuia s'au hotărât să se... răzbune.

Și așa fiind colegii, — de astă dată toți, fără excepție, puse-seră la cale „*complotul*”, care l-a trimis pe fruntașul T. T. R-ist Trabucovici corpului de origină, cu zece zile carceră și cu un biet galon de lână în locul tresei visată neconținut și care, — la drept vorbind, —

era adevărata cauză a durerii sale, mai cu seamă că odată cu tresă pierduse și pe... fata cârciumarului.

* * *

Intr'o seară, cu prealabila învoire a ofițerului de zi, care nu cunoștea de fapt adevăratele intenții ale subalternilor, câțiva elevi s'au dus la cârciumă, au luat firma jos și mascați de-un gard eu așteptați ca «pictorul», — un coleg al lor dotat dela natură cu... pronunțate posibilități de... măzgălire, — s'o refacă. Au urcat-o la locul ei și-apoi s'au prezentat la școală, ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic.

A doua zi trecătorii constatară că surprindere că firma: „La pionerul vesel” se transformase dintr'odată 'n «La tunarul bleg» și ce era mai interesant e că în locul pionerului bătos, privea cu ochi pierduți în zare, un tunar, cu adevărat «bleg» și care semăna leit cu frunțașul T. T. R.-ist Trabucovici.

Până seara a fost un adevărat pelerinaj la cârciuma cu pricina—vua Cralova dela un capăt la altul 'al orașului. — iar comandantul școlii de Artilerie a și găsit soluția.. salvatoare, care să-l pună la adăpostul orcăror eventualități... soluție depe urma căreia frunțașul T. T. R.-ist Trabucovici a ajuns pe negândite în... corpul său de origină, fără tresă, fără fata cârciumarului, dar cu... zece zile carceră.

Horia I. Gheorghită

S O N E T

...Și nici azi nu știu cum a prins ideea,
Că visul spre sărbători se 'mplinește,
Visând apoi — de atunci o bănuiește —
Înspre Florii că l-a înșelat femeia :

De atunci nimic pe lume nu-i priește.
În suflet iadul și-a aprins scânteia.
Pentru el a fost ceva... de sfânt, femeia,
De acum să moară lumea, nu-l privește,

— Nu fi copil, femeia ta-i cuminte,
A fost un vis—l-am mângăiat—creștine,
A râs sardonice și atât a spus. În fine!

L-am întâlnit umblând printre morminte,
În noaptea învierii. răzând... de vise
Și-și chema femeia! Inebunise.

NECULAI VARGANICI

Mărțișoare

A căzut pe gânduri cu cartea de geografie deschisă la lecția X : Ghețarii.

De când a cunoscut-o pe ea, o apăsare grea și rece. îi stăruie pe suflet, ca un ghețar. Și nimeni nu 'nțelege de ce micuțu a devenit atât de palid.

Dar intră mama.

Cu ochi pierduți, o cuprinde pe după gât : «mamă, cât de greu se topesc ghețarii !...»

Florile de prun, sunt simbolul dragostei.

Vreau să fiu floarea albă de prun din livada ta.

Când a vrut s'o sărute, s'a smucit îngrozită, cu privirea țintă într'un loc...

Nu era, decât un strat de „ochii cavalerului” flori castanii și catifelate ; dar le semănase fiul cel mai mic al boerului și „cavalerul dela curte” avea ochii castanii și catifelați...

E noaptea de 1 Martie și ție n'are cine să-și dea un mărțișor.

Privește cerul, e plin de mărțișoare de aur.

Și cerul.. este al tuturor.

Tana Mugurel

Poezii populare din Județul Neamțu.

Frunză verde peliniță,
Ieș puicuță 'n grădiniță.
C'o 'nflorit o garofiță :
Una-i roșă, una-albastră
Cum a fost viața noastră...
Cin' ne-o făcut di urit,
N'ar mai încăpe 'n pământ,
Nici cruciță la mormânt
N'ar avea loc în pământ.

Frunză verdi s'o cicoari,
Cînd ierai tu fată mare,
Mă uitam din deal în vali:
Casa ta, ruptă din soari
Și tu 'n uși ca o floari...
Dar dicînd te-i măritat,
M'am suit și m'am uitat :
Casa ta e grajdîu di cal
Și tu 'n uș 'on ciumafaiu...

Foi' verdi meri-peri,
Nu ți măi însura, veri ;
Că distul m'am însurat ieu
Ș'am luat eu lucru rău...
Și mininci nispalată,
Și să culci ni'nchinată...
Măi frați, măi frați,
Înoadă-n'i rufa 'n spați ;
Că dacă te-i însura,
Și eu ți-o voui înnodă.

Dragostile dintr'o vară
Le am uitat pi prispă-afară ;
Nu știu, vîntu le-o luat
Sau în prispă c'o intrat.
Ș'aș plăți la plugaras
Să pui' plugurile
Și să-n'i ari prischili 1)
Să scoată drageștili.

(Dela peker)

1) Prispela.

N O T E

„Lebedele negre“, ale poetului blond, Nicolae Țațomir, trebuiesc prinse cu atenție și inteligență, ca să le pricepi frumusețea. Ele-s ființe cu profunzimi de vlață rară, deși-s acuzate că 'noată mai mult la lună într'o mare cu prevestiri de moarte... Sunt semne de întrebare ale vieții, ca și sufletul poetului ce spune :

„Mereu aud prin mine cum pribigește, tras
De boi în umblet leneș și cu priviri blajine,
Un car cu paie blonde ca mierea de albne
Pe undeva, prin suflet, având târziu de mas...”

„Marla Magdalena“ a D-lui Florea-Rariște simte adânc atunci când spune versuri. E o plachetă cu suflet curat și puternic, așa cum rar apare azi, tratând teme de poezie, cu totul originale.

Ce sugestive-s cuvintele lui Isus către Maria Magdalena :

„Dacă vrei cu mine peste veac să treci
Leapădă-ți pojarul lumii la răscruce,
Că mai am o clipă și un popas pe cruce
Și-ți voi da pe urmă dragostea de veci !“

Sănătatea revistă medicală, se menține în aceiași lozincă : interesant și folositor. Aduce un imens aport în rândurile cititorilor și ar fi ideal pentru sănătatea oricui, să nu lipsească din nici o casă.

Satul, revistă folositoare pentru cultura poporului cu conținut variat și ilustrațiuni sugestive.

Director : Andrei Udrea.

„Sat sărac“ versuri de Mircea Georgescu, ce spune 'ntr'un loc :

„Sunt pe drum un călător.
Unde merg ?
Mă întreb și eu.
Am plecat să 'nfrunt necazul
Să 'ntălnesc pe D-zeu“.

Ne 'ntrebăm și noi D-le Mircea Georgescu, unde mergi, cum ai să 'nfrunți necazul și când ai să 'ntâlnești pe D-zeu,

dacă sufletul D-tale fiind convins mereu că începe un sfârșit de viață, sfârșește incontinuu începutul ei. Nu e păcat acest pesimism tânjitor, într'o carte din secolul vitezei, când autorul are talent ?

Cât de sugestiv e tabloul toamnei :

„Tot umblând, prin alte sate,
A ajuns și 'n sat la noi,
Și trăgând un car cu boi
Plin cu ploaie și noroi
Vântul bate
Stropi de ploaie
Il despoaie,
Jucăușe, frunza fuge
Vaca muge, în coșare
Ploia cade 'n stropi pieziș
Scârțae un car pe drum
Incărcat cu păpuriș etc.

Vezi aveau acea toamnă de sat oltenesc, în scârțâitul car-
relor cu păpuriș...

Sau, când te adresezi tot toamnei.

„Vii cu brumă
În mână de humă,
Cu picioare înnoiroite
Vii din lună“...

splendidă personificare a toamnei și multe alte scânteii de viitor.

Simțirea dureroasă, te-a creiat poet ; acum caută ca „poetul“ să creeze numai poezii bune și apoi... poți să-ți arunci desnădejdea în acel car cu păpuriș, să-l tragă boii departe... dincolo de plajurile Olteniei.

Asta pentrucă noi Moldovenii, ne-am obișnuit să vă vedem mai curajoși și îndrăzneți...

Tana Mugurel

Octav Sargețlu dela Orhei, care-și irosește energia într'un colț de provincie, este un exponent al tinerei generații de învățătorii alătura de B. Iordan și I. Rotaru. D-sa, ne anunță că în curînd va scoate două plachete de versuri :

„Vecernii” și „Vad de cîntece și stele”, carte care va apare la Fundații.

B. Iordan a publicat un roman de mari proporții epice „Satele”, oglînda fidelă a satului românesc post-belic.

De-o factură nouă, literatura lui **B. Iordan** o găsim personală, sinceră și sportană: *Delta Dunării* (Pămîntul ispitelor) are un suflu epic, o acțiune dramatică, atitudini și probleme sociale noi, un țăran dur, apropiindu-se de **Liviu Rebreanu**.

Trenul albastru, este un roman în care ni se oglîndește viața stearpă, fără colorit, plină de cancanuri, intrigi, meschinării, fără orizonturi, cu mici bucurii și dureri mari a unui țirgușor din sudul Moldovei.

Și cartea lui **B. Iordan**, mișună de epave, de învinși ai mediului, a soartei fatale: familia **Brașoveanu**, enigmaticul unchiu **Gilka**, **Mary**, **Paul**, **Dimofte**!

Este o carte tristă, care îți lasă un sentiment de incertitudine.

B. Iordan ne aduce un mediu, în care au excelat până la epuizare **M. Sadoveanu**, **Cezar Petrescu** ș. a.

B. Iordan este un nume nou în literatura romînească. Tînăr, **B. Iordan** s'a integrat generației tinerilor scriitori: **Mircea Eliade**, **N. Crevedia**, **Mircea Damian**, **Camil Petrescu**, **George Doru Dumitrescu**, **Octav Șuluțiu**, **George Zamfirescu**, **Anton Holban**, scoțînd literatura romînească din făgașul sămănătorismului pe care au îndrumat-o maeștrii scrisului romînesc: **Mihail Sadoveanu**, **Liviu Rebreanu**, aproape trei decenii.

B. Iordan, într'un timp scurt ne-a dăruit vreo șase romane: *Vitrina cu păpuși de porțelan*, *Normaliștii Pămîntul Ispitelor*, *Invățătorii*, *Revizorii*, *Inspectorii*, *Trenul albastru* și *Satele*.

Mihail Spiridoncă

Redacția și Administrația Revistei «Inmuguriri»
Str. Ion Creangă 35 — Fălticeni

D.

Strada

Comuna

Județul

Tip. „Saidman”, Fălticeni